

نیازهای آموزشی قبل از ازدواج از دیدگاه زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره قبل ازدواج شهرستان زنجان

پوران مختاری زنجانی^۱، پروین شیرینی قیداری^۲، سعیده مظلوم زاده^۳، فرزانه ظاهری^۴، مهین روحانی^۲

mokhtari@zums.ac.ir

نویسنده‌ی مسئول: زنجان، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، دانشکده پرستاری و مامایی

دریافت: ۹۱/۸/۲۰ پذیرش: ۹۱/۱۰/۱۹

چکیده

زمینه و هدف: در سالهای اخیر و بمنظور تقویت زندگی زناشویی، به مشاوره بهداشتی قبل از ازدواج در تمام جوامع از جمله کشور ما اهمیت داده می‌شود و با توجه به اهمیت این برنامه، این پژوهش با هدف تعیین نیازهای آموزشی قبل از ازدواج از دیدگاه زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره قبل از ازدواج شهرستان زنجان انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی و مقطعی بر روی ۴۲۴ نفر از افراد مراجعه کننده به مرکز مشاوره قبل از ازدواج شهر زنجان در سال ۱۳۸۹ انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای شامل دو قسمت که بخش اول مربوط به اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم سوالات مربوط به نیازهای آموزشی زوجین در سه حیطه بهداشت باروری، روابط با همسر و قوانین حقوقی بود. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS ۱۶ و آمارهای توصیفی و آزمون‌های آماری تی مستقل و همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نیاز به آموزش در هر دو گروه در تمام حیطه‌ها بالاتر از حد متوسط بود. تفاوت آماری معنی‌داری بین نیازهای آموزشی زنان و مردان وجود نداشت و بیشترین نیاز در هر دو گروه در زمینه بهداشت باروری بود.

نتیجه‌گیری: نظر به بالا بودن نیاز آموزشی در زوجین، ضرورت تغییر در محتوای آموزشی کلاس‌ها با توجه به نیازهای زوجین مشهود می‌باشد.

واژگان کلیدی: نیاز آموزشی، مشاوره قبل از ازدواج، زوجین

مقدمه

زوجین ایفا می‌کند. افراد متأهل از فوائد حمایت‌های اجتماعی و اقتصادی حاصل از ازدواج لذت می‌برند. همچنین میزان مرگ و میر در آن‌ها پایین‌تر است و با کنترل عوامل متعدد، بسیار شادمان‌تر از افراد مجرد هستند و نیز سلامت جسمی و روانی آنها بیشتر و طول عمرشان زیادتر است (۷). با آغاز زندگی مشترک، زوجین نیازمند اطلاعات مناسب و کافی در

ازدواج یک سنت الهی و نیاز فطری و عالی‌ترین رسم اجتماعی است که از دیرباز بلکه از آغاز زندگی بشر مرسوم بوده (۳-۱) و نقش مهمی در زندگی بشر داشته (۵، ۴) و بعنوان یکی از وقایع مهم و حیاتی در زندگی افراد جامعه محسوب می‌شود (۶). ازدواج نقش مهمی در سلامت عمومی

۱- کارشناس ارشد مامایی، مربی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان

۲- کارشناس ارشد پرستاری، مربی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان

۳- دکترای اپیدمیولوژی، دانشیار دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان

۴- کارشناس ارشد مامایی، مربی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان

زمینه جنبه‌های گوناگون بهداشت باروری نظیر: اطلاع از بهداشت دستگاه تناسلی، روشهای تنظیم خانواده، انتخاب روش مناسب جهت برنامه ریزی، برای بارداری، پیشگیری از بیماری‌های منتقله از راه جنسی و بیماری‌های ژنتیکی، اهمیت مراقبت‌های دوران بارداری، زایمان و پس از زایمان، آشنایی با واحدهای ارائه دهنده خدمات بهداشتی و... می‌باشند (۸). زوجهای جوان آینده سازان هر کشوری هستند و سلامت جامعه در گرو تامین سلامتی جسمی، روانی و اجتماعی آنان است (۹). ریشه‌ی بسیاری از مشکلات عمدتاً مربوط به مسائل بهداشتی نظیر مرگ و میر نوزادان و کودکان، ناهنجاری‌های ژنتیکی و غیره را باید در دوران قبل از ازدواج و قبل از بارداری جستجو کرد و یکی از بهترین فرصت‌ها برای آموزش زمان قبل از ازدواج می‌باشد و در این راستا مشاوره‌ی قبل از ازدواج بعنوان یکی از موضوعات برنامه بهداشت باروری و تضمین کننده سلامت باروری، نشاط و رفاه خانواده، سهم بسزایی دارد (۱۰). آموزش‌های قبل از ازدواج رویکرد تازه‌ای برای جلوگیری از نارضایتی در زندگی زناشویی می‌باشد (۱۱) و در پیشگیری از مشکلات بهداشت باروری نظیر زایمان زودرس، سقط‌های غیر قانونی، بیماری‌ها و اختلالات ژنتیکی و... موثر است (۲۰-۹، ۱۰، ۱۲). متخصصان علم خانواده درباره‌ی کار آمد بودن آموزش‌های قبل از ازدواج اطمینان دارند (۲۱). این آموزش‌ها مبتنی بر این دیدگاه هستند که زوجین می‌توانند یاد بگیرند که چگونه ازدواج‌های موفق و پایدار داشته باشند (۲۲). اولین سند در مورد تاریخچه آموزش‌های قبل از ازدواج مربوط به سال ۱۹۲۴ می‌باشد (۲۳). در ایران نیز طرح آموزش قبل از ازدواج به منظور ارتقاء سطح آگاهی زوجین در زمینه‌های اخلاق اسلامی، احکام و حقوق متقابل، ضرورت کنترل جمعیت، ارتقاء بهداشت روانی، پیشگیری از بیماری‌ها و آشنایی با واحدهای ارائه دهنده خدمات در سال ۱۳۷۰ تصویب و به استان ابلاغ شد و کلیه استان‌ها موظف شدند که کلینیک مشاوره قبل از

ازدواج را در مرکز شهرستان‌ها ایجاد نمایند. طی هماهنگی‌هایی که با مسئولان دفاتر عقد و ازدواج به عمل آمد، مقرر گردید که جاری کردن صیغه عقد جهت افراد در شرف ازدواج، منوط به داشتن و صدور گواهی تندرستی مبنی بر انجام آزمایش‌ها و گذراندن دوره آموزشی باشد (۸). بدین منظور مشاورین قبل از ازدواج در مراکز بهداشتی و درمانی جهت راهنمایی افراد در حال ازدواج مستقر گردیده‌اند (۲۴). از آنجائی که تعیین نیاز آموزشی، نقطه آغازین هر نوع برنامه آموزشی است و فراگیران نیز یکی از بهترین منابع تعیین کننده نیازهای آموزشی هستند (۲۳) و همچنین نظر به اهمیت مشاوره بهداشتی قبل از بارداری (۹، ۲۴) و با توجه به تغییر بافت جمعیتی، به منظور شناسایی نیازهای آموزشی قبل از ازدواج، این پژوهش با هدف بررسی نیازهای آموزشی در سه حیطه (بهداشت باروری، ارتباطات خانوادگی و قوانین حقوقی) در افراد مراجعه کننده به مرکز مشاوره قبل از ازدواج واقع در مرکز بهداشتی درمانی شماره ۱۴ شهرستان زنجان در سال ۱۳۸۹ صورت گرفت.

روش بررسی

این مطالعه یک پژوهش مقطعی بوده که بصورت توصیفی تحلیلی انجام شد و نیازهای آموزشی افراد در سه حیطه (بهداشت باروری، ارتباطات خانوادگی و قوانین حقوقی) مورد بررسی قرار گرفت. حجم نمونه با استفاده از فرمول

$$n = \frac{z_1^2 - \frac{a}{2} \times p(1-p)}{d^2}$$

($\alpha=0/05$ و $d=0/05$ و $p=0/5$) شامل ۴۲۴ نفر از داوطلبان ازدواج یعنی زنان و مردان شرکت کننده در جلسات آموزشی در مرکز مشاوره‌ی قبل از ازدواج تعیین شد. لازم به ذکر است که مرکز بهداشتی درمانی شماره‌ی ۱۴ زنجان تنها مرکز ارائه‌ی خدمات مشاوره قبل از ازدواج می‌باشد و جلسات مشاوره بصورت متمرکز و بطور مستمر در تمام طول هفته تشکیل

نسبی، میانگین و انحراف معیار) و آزمونهای آماری تی مستقل و همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

در این مطالعه، ۶۸/۲ درصد زن و ۳۱/۸ درصد مرد بودند که ۷۹/۲ درصد از زنان و ۶۹/۶ درصد مردان ساکن مناطق شهری بودند. میانگین سنی زنان $21 \pm 4/3$ سال با (حداقل سن ۱۲ و حداکثر ۳۵ سال) و در مردان $25 \pm 3/9$ سال (حداقل ۱۸ و حداکثر ۳۹ سال) بود. ۷۱/۹ درصد مردان شغل آزاد، ۱۷ درصد کارمند، ۶/۷ درصد در حال تحصیل و ۳ درصد بیکار بودند. ۴۱/۴ درصد زنان خانه‌دار، ۳۸/۸ درصد در حال تحصیل، ۶/۹ درصد کارمند و ۵/۹ درصد شغل آزاد داشتند. بیشترین نسبت نمونه‌ها (۸۰/۷ درصد) با همسر نسبت فامیلی نداشتند. در رابطه با سطح تحصیلات زنان، بترتیب ۲/۲ درصد بیسواد، ۱۸/۵ درصد ابتدایی، ۲۵/۲ راهنمایی و متوسطه، ۳۱/۱ درصد دیپلم و ۲۳ درصد دارای تحصیلات دانشگاهی بودند و در مردان نیز بترتیب ۳/۱ درصد بیسواد، ۱۳/۱ درصد ابتدایی، ۳۳/۶ درصد راهنمایی و متوسطه، ۲۸ درصد دیپلم، ۲۲/۲ درصد تحصیلات دانشگاهی داشتند. ۹۱/۹ درصد از مردان و ۹۱/۳ درصد از زنان، اولین ازدواجشان بود. در رابطه با سوالات بخش دوم، نتایج حاکی از آن بود که در حیطه بهداشت باروری سه اولویت اول در زنان، به ترتیب مربوط به آموزش درباره مراقبت‌های دوران بارداری (۸۰/۶ درصد)، آموزش درباره سرطانهای شایع مردان (۷۸/۹ درصد) و آموزش درباره بهترین شرایط زن و مرد برای شروع بارداری (۷۸/۵ درصد) بود و در مردان نیز اولویت‌ها شامل آموزش درباره حاملگی‌های پرخطر (۶۸/۹ درصد)، آموزش درباره مراقبت از کودک زیر ۲ سال (۶۸/۱ درصد) و آموزش درباره روابط جنسی سالم (۶۷/۴ درصد) بود. در رابطه با سوالات

می‌شود و شرکت کنندگان از تمامی نقاط شهری و اطراف شهرستان زنجان به این مرکز مراجعه می‌نمایند. روش نمونه‌گیری بصورت در دسترس بود و نمونه‌گیری تا تکمیل حجم نمونه ادامه یافت. در این پژوهش جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد، بدین منظور پژوهشگر با مطالعه کتب، مقالات و پایان‌نامه‌های مختلف در رابطه با مشاوره قبل از ازدواج و نیاز سنجی، پرسشنامه مطالعه را طراحی نمود. اعتبار این پرسشنامه با روش اعتبار محتوی تعیین گردید. بدین صورت که جهت بررسی از لحاظ روایی محتوایی، پرسشنامه در اختیار ۱۲ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان قرار داده شد و پس از جمع‌آوری و اعمال نظرات، ابزار نهایی تهیه گردید. برای تعیین پایایی آن از آلفای کرونباخ استفاده شد به این ترتیب که پژوهشگر با مراجعه به محیط پژوهش، پرسشنامه را در اختیار ۷۲ نفر از زنان و مردان مورد مطالعه قرار داد و در نهایت پرسشنامه با ضریب آلفای ۰/۹ مورد تأیید قرار گرفت. پرسشنامه مشتمل بر دو بخش بود که بخش اول مربوط به اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم نیز سوالات مربوط به نیازهای آموزشی زوجین در سه حیطه شامل ۲۱ سوال در مورد بهداشت باروری، ۱۰ سوال در رابطه روابط با همسر و ۶ سوال در مورد قوانین حقوقی بود. که در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت درجه بندی شد. نمره کل در حیطه بهداشت باروری بین ۰ تا ۸۴، در حیطه روابط خانوادگی بین ۰ تا ۴۰ و در حیطه قوانین حقوقی بین ۰ تا ۲۴ بود. روش تکمیل پرسشنامه، از طریق خود گزارش دهی و در مورد افراد بیسواد یا کم سواد از طریق روخوانی و توضیح سوالات توسط محقق بود که بعد از توضیح درباره پژوهش و اخذ رضایت مددجو برای شرکت در پژوهش، پرسشنامه قبل از شرکت در کلاس مشاوره، در اختیار افراد قرار داده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و آمارهای توصیفی (توزیع فراوانی

درصد) و آموزش درباره توصیه اسلام در مورد روابط همسران (۶۱/۵ درصد) بود. همچنین نتایج مطالعه نشان داد که میانگین نیاز آموزشی در دو جنس زن و مرد در حیطه‌های بهداشت باروری ($p < ۰/۰۰۰۱$)، ارتباطات خانوادگی ($p < ۰/۰۰۳$) و قوانین اسلامی ($p < ۰/۰۲$) تفاوت معنی‌داری داشته است. (جدول ۱) همچنین آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین سن افراد شرکت کننده و دو حیطه بهداشت باروری ($p < ۰/۰۱۴$) و روابط خانوادگی و زناشویی ($p < ۰/۰۱۲$) ارتباط آماری معنی‌دار و معکوس وجود داشت (جدول ۲). به عبارت دیگر با افزایش سطح سنی هر گروه، نیاز آموزشی با آنان کمتر شده بود. بین نیاز آموزشی شغل، محل سکونت و تحصیلات افراد شرکت کننده در پژوهش در هر دو جنس تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p > ۰/۰۵$). علاوه بر این نتایج مطالعه نشان داد که میانگین نمرات کسب شده در روستائیان کمتر از افراد ساکن در شهر بود. و بیشترین گروه سنی در شرف ازدواج در هر دو جنس، در گروه سنی ۲۰-۲۹ سال بود و بیشترین نیاز آموزشی نیز در همین گروه سنی بود.

حیطه روابط خانوادگی و زناشویی سه اولویت اول در زنان به ترتیب مربوط به آموزش درباره نحوه حل اختلافات احتمالی با خانواده همسر (۷۵/۴ درصد)، آموزش درباره نحوه حل اختلافات احتمالی با همسر (۷۵/۱ درصد) و آموزش در زمینه وظایف، نقش‌ها و حقوق مرد در خانواده (۷۴/۴ درصد) بود و در مردان نیز آموزش درباره نحوه حل اختلافات احتمالی با همسر (۶۸/۹ درصد)، آموزش درباره روش‌های برقراری ارتباط موثر با خانواده همسر (۶۶/۷ درصد) و آموزش درباره ویژگی‌های شخصیتی زنان و مردان (۶۵/۹ درصد) در اولویت بود.

سه اولویت اول در زنان در حیطه قوانین اسلامی، آموزش درباره احکام شرعی مربوط به روابط جنسی (۷۵/۸ درصد)، آموزش درباره توصیه اسلام در مورد روابط همسران (۷۳ درصد) و آموزش درباره احکام شرعی روش‌های پیشگیری از بارداری (۷۲/۷ درصد) و در مردان نیز شامل آموزش درباره احکام شرعی روش‌های پیشگیری از بارداری (۶۵/۲ درصد)، آموزش درباره احکام شرعی مربوط به روابط جنسی (۶۴/۴ درصد)

جدول ۱: مقایسه میانگین نیاز آموزشی در هر گروه جنسی

P	مرد	زن	زمینه
	SD±M	SD±M	
۰/۰۰۰۱	۴۸/۱۷±۲۰/۸۸	۵۶/۸۳±۲۱/۱۱	بهداشت باروری
۰/۰۰۳	۲۲/۹۲±۱۰/۷۸	۲۶/۳۰±۱۱/۰۵	ارتباطات خانوادگی
۰/۰۲	۱۳/۵۴±۶/۹۰	۱۵/۲۰±۶/۷۴	قوانین اسلامی

جدول ۲: ارتباط بین سن شرکت کنندگان با نیازهای آموزشی

Pvalue	ضریب همبستگی r	سن / حیطه
<۰/۰۱۴	-۰/۱۱۹	بهداشت باروری
<۰/۰۱۲	-۰/۱۲۲	ارتباطات خانوادگی
<۰/۰۶۳	-۰/۰۹	قوانین اسلامی

بحث و نتیجه گیری

بر اساس نتایج مطالعه، نیاز به آموزش در تمامی زمینه‌ها توسط زوجین احساس می‌شد که با نتایج پژوهش‌های انجام شده توسط مودی در بیرجند (۸) در سال ۱۳۸۵ و عقدک در اصفهان در سال ۱۳۸۶ (۲۵) همسو بود. این احساس نیاز در زنان بیشتر از مردان بوده است.

بررسی اولویت‌های آموزشی از دیدگاه زوجین نشانگر آن است که اولویت‌های آموزشی بیان شده توسط زوجین در حیطه بهداشت باروری با هم متفاوت بوده اما در حیطه‌های روابط خانوادگی و قوانین اسلامی تا حدودی در یک راستا بودند که با مطالعه خالقی نژاد در مشهد (۱۳۸۶) همخوانی دارد (۲۲). نیاز آموزشی در مورد بهداشت دوران قاعدگی و شکل و عملکرد دستگاه تناسلی زن و مرد، کمتر از همه موارد احساس شد و در آخرین اولویت نیازها قرار گرفت که در راستای مطالعه عقدک بود (۲۵).

در مطالعه ما، در حیطه روابط خانوادگی و زناشویی بیشترین اولویت‌ها مربوط به نحوه حل اختلافات احتمالی با همسر و خانواده همسر، وظایف و نقش و حقوق همسران، روش‌های برقراری ارتباط موثر و آموزش در زمینه ویژگی‌های شخصیتی زنان و مردان بود. در مطالعه رفیعی در ارومیه نشان داده شد که آموزش مهارت‌های ارتباطی در حیطه روابط با همسر، بهداشت فردی و تنظیم خانواده قبل از ازدواج سبب افزایش نمرات آگاهی زوجین در زمینه فوق گردیده است (۲۶). همچنین در پژوهش امیدوار که در سال ۱۳۸۶ در شهر شیراز انجام شد مشخص گردید که آموزش‌های پیش از ازدواج سبب بهبود انتظارات زوجین از یکدیگر می‌شود (۳) و در تحقیق پاک گوهر در تهران (۱۳۷۹) نیز عنوان شد که آموزش‌های پیش از ازدواج سبب بهبود بهداشت جنسی زوجین می‌گردد (۲۷).

در حیطه قوانین اسلامی نیز بیشترین تاکید بر جنبه‌های احکام

شرعی مربوط به روابط جنسی و روش‌های پیشگیری از بارداری، نظر اسلام در مورد روابط حسنه همسران با هم بود که البته به موارد فوق در کلاس‌های مشاوره خیلی کم پرداخته یا اصلاً پرداخته نمی‌شود. لذا با توجه به اینکه بهداشت باروری از جمله محورهای اساسی سلامت عمومی است، با این حال هنوز عده زیادی از مردم دنیا از آن بی‌بهره‌اند. بطوریکه براساس گزارش سازمان جهانی بهداشت، خطری که به علت عدم رعایت اصول بهداشت باروری زنان کشورهای در حال توسعه را تهدید می‌کند به طور چشمگیری بیشتر از خطرات دیگری چون بیماری سل، حوادث نقلیه موتوری، قتل و یا جنگ می‌باشد. در این کشورها، نامناسب بودن وضعیت بهداشت باروری موجب حدود ۳۶ درصد از بار کلی مرگ و میر و ابتلاء در زنان است و علل عمده‌ی آن، عوارض حاملگی و بیماری‌های آمیزشی است (۲۸). با عنایت به نتایج حاصل از این پژوهش، نیاز فراوانی به اقدامات مؤثرتر و گسترده‌تر در جهت آموزش هرچه بهتر در مراکز مشاوره قبل از ازدواج احساس می‌گردد.

نتایج نشان می‌دهد که زوجین مایل هستند که آموزش‌ها در زمینه روابط با همسر و خانواده، قوانین حقوقی و شرعی پررنگ‌تر شود. از آنجایی که اولویت‌های آموزشی در گروه خانم‌ها و آقایان متفاوت می‌باشد، بنابراین، نیاز به تهیه برنامه‌های آموزشی جداگانه و مجزا احساس می‌گردد. علاوه بر این و با توجه به اینکه در کلاس‌های مشاوره قبل از ازدواج مطالبی محدود و فقط در زمینه بهداشتی توسط همکاران محترم گروه مامائی برای شرکت کنندگان مطرح میشود پیشنهاد می‌شود جهت پربارتر شدن این کلاسها مطالب با توجه به نیازهای زوجین ارائه شده و در سایر جنبه‌ها بخصوص حیطه قوانین اسلامی و روابط خانوادگی نیز از اساتید مدعو استفاده شود. نهایتاً، اولویت‌های آموزشی تعیین شده در این پژوهش می‌تواند مبنایی برای تهیه برنامه‌های

تشکر و قدردانی

بدینوسیله پژوهشگران، مراتب تشکر و قدردانی خود را از کلیه پرسنل مرکز بهداشتی درمانی شماره ۱۴ شهرستان زنجان و همچنین افرادی که در این تحقیق شرکت نمودند اعلام می‌دارند.

آموزشی در آموزش‌های قبل از ازدواج باشد. امید است با در نظر گرفتن نظرات زوجین و همچنین نظر متخصصین در این زمینه، برنامه‌های آموزشی مؤثرتری تهیه شود.

منابع

- 1- Fathi-Ashtiani A, Ahmadi Kh. The Study of Successful and Unsuccessful Marriage on University Students. Daneshvar Raftar. 2004; (7): 9-16. [In Persian]
- 2- Davati A, Jafari F, Kholdi N, Sedaghat M. Frequency of consanguineous marriage in Tehran and some related factors. koomesh. 2009; 4(8): 287-294. [In Persian]
- 3- Omidvar B, Fatehi Zadeh M. The Effect of Premarital Training on Marital Expectations and Attitudes of University Students in Shiraz. Journal of Family Research. 2009; 5(2): 231-246. [In Persian]
- 4- Abbaszadeh M , Behi M, Darbandi MA, Yusefi M , Jamalzadeh F. Criteria of spouse selection in the boy and girl students in the Zabol University of Medical Sciences in 2008. Rostamineh J. 2011; 2(3): 80-88. [In Persian]
- 5- Heidari J, Afzali MA, Mohammadpour RA, Mahmoodi G. Assessing unmarried students' marital criteria in Mazandaran University of Medical Sciences in 2006. IJNR. 2009; 3(11): 55-62. [In Persian]
- 6- Ahmadi F, Hemati Maslakpak M, Anoosheh M, Hajizadeh E, Rajab A. Diabetic Adolescent Girls' Perspective on Marriage: a Qualitative Study. Journal of Family Research. 2009; 5(4): 455-465 [In Persian]
- 7- Sadeghy MS, Pouretmad HR, Mazaheri MA. The Role of Marriage on the Mental Health of Newly Married Couples: A Longitudinal Study. Journal of Applied Psychology. 2009; 2(10): 7-24. [In Persian]
- 8- Moodi M, Sharifzadeh Gh. The effect of instruction on knowledge and attitude of couples attending pre-marriage consultation classes. Journal of Birjand University of Medical Sciences. 2008; 15(3): 32-39.[In Persian]
- 9- Haji Kazemi E, Mohammadi R, Hosseini F. Study on the Effect of Premarital Health Counseling on Girls' Awareness. RJMS. 2006; 13(52): 93-100. [In Persian]
- 10- Kamalifard M, Mohebbi P. Clients' Viewpoints About The Quality of Consultation of Family Planning in the Pre-Marital Counseling Centers of Tabriz Nursing & Midwifery J. 2010; 17: 26-33. [In Persian]

- 11- Salarvand Sh, Bahri N, Heidary S, Khadive M. Assessing Quality of the Pre-marriage Family Planning Consulting Classes: Viewpoints of Participant Couples. *Journal of Isfahan Medical School*. 2011; 29(128): 138-146. [In Persian]
- 12- Mazloomi Mahmood-Abad SS, Shahidi F, Abbasi-Shavazi M, Shahrizadeh F. Evaluating knowledge, attitude and behavior of women on reproductive health subjects in seven central cities of Iran. *Journal of Reproduction & Infertility*. 2007; 7(4): 391-400. [In Persian]
- 13- Khamis Ragab Ibrahima N , Al-Bara H , Al-Fakeeha A, Al Ahmadia J, Qadia M, Al-Bara A, Milaat W. An educational program about premarital screening for unmarried female students in King Abdul-Aziz University, Jeddah. *Journal of Infection and Public Health*. 2011; (4): 30-40.
- 14- Bilgin Kiray V, Ayla Bayik T. Effectiveness of premarital sexual counseling program on sexual satisfaction of recently married couples. *J sexual Health*. 2009; 6(3): 222-232.
- 15- Owen JJ, Rhoades GK, Stanely SM, Makma HJ. The role of leaders working alliance in premarital education. *J Family psychology*. 2011; 25(1): 49-57.
- 16- Christine R, George Mc, Thomas SC. Premarital Education: An Assessment Of Program Efficacy. *Contemporary Family Therapy*. 2006; 28(1): 165-190.
- 17- Stanley SM. Making A Case for Premarital Education. *J Family Relations*. 2001; 50: 272-280.
- 18- Joel Z .Population programs for the detection of couples at risk for severe monogenic genetic diseases *Hum Genet*. 2009; 126: 247-253.
- 19- Ritu S. Definition and measurement of reproductive health. *Bulletin of the World Health Organization*. 2002; 80(5): 407-409.
- 20- Fahad M, JO'Brien AS. Premarital screening programmes for haemoglobinopathies, HIV and hepatitis viruses: review and factors affecting their success. *Journal of Medical Screening*. 2009; 16(1): 8-22.
- 21- Fathzadeh M, Babaie Bigi MA, Bazrgar M, Yavarian M, Tabatabaee HA, Akrami M. Genetic Counseling in Southern Iran: Consanguinity and Reason for Referral. *J Genet Counsel*. 2008; 17: 472-479.
- 22- Fathzadeh M, Babaie Bigi MA, Bazrgar M, Yavarian M, Tabatabaee HA, Akrami M. Genetic Counseling in Southern Iran: Consanguinity and Reason for Referral. *J Genet Counsel*. 2008; 17: 472-479. [In Persian]
- 23- Khaleghinejad Kh, Abbaspour Z, Afshari P, Attari Y, Rasekh A. Educational Needs in Premarital Counseling: Viewpoints of Couples Referring to Health Care Centers in Mashhad. *Iranian Journal of medical education*. 2009; 8(2): 247-253. [In Persian]
- 24- Carroll J, Doherty W. Evaluating the Effectiveness of Premarital Education: A Review of Outcome Research. *Family Relations J*. 2003; 52: 105-118.

- 25- Motamedi B, Soltan Ahmadi Z and Nikian Y. Effect of premarriage counseling on girls' knowledge. KAUMS Journal (FEYZ). 2004; 8(1): 101-107. [In Persian]
- 26- Aghdak P, Majlessi F, Zeraati H, Eftekhari Ardebili H. Reproductive health and educational needs among pre-marriage couples. Payesh 2009; 8: 379-385. [In Persian]
- 27- Rafiee H, Jafarizadeh H, Khalilzadeh H, AsrafRezaee N, Mohammadi B. Studying the effect of life skills education on the level of knowledge among young couples attending to the health and remedy centers of URMIA for marriage consultation. Bimonthly Journal of Uremia Nursing and Midwifery Faculty. 2009; 7(1): 22-26. [In Persian]
- 28- Pakgohar M, Rahimikian F, Mehran A, Mohammadi T. Quality assessment of family planning counseling in health and treatment centers, affiliated to Tehran University of Medical Sciences. HAYAT. 2002; 8(2): 62-71. [In Persian]
- 29- Ansari Lari M, Hadi N. Knowledge of high school girls regarding reproductive health in Shiraz, Iran. Armaghane- Danesh j. 2003; 30: 55-62. [In Persian]

***Educational Needs in Premarital Counseling: Viewpoints of Couples
Referring to Health Care Centers in Zanjan***

Mokhtari Zanjani P¹, Shiri Gheidari P², Mazloomzade S³, Zaheri F⁴, Roohani M²

¹MSc. Dept. of Midwifery, School of Nursing and Midwifery, Zanjan University of Medical Sciences, Zanjan, Iran

²MSc. Dept. of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Zanjan University of Medical Sciences, Zanjan, Iran

³Associate Professor, Faculty of Medicine, University of Medical Sciences, Zanjan, Iran

⁴MSc. Dept. of Midwifery, School of Nursing and Midwifery, Kurdistan University of Medical Sciences, Kurdistan, Iran

Corresponding Author: Dept. of Midwifery, Zanjan University of Medical Sciences, Zanjan, Iran

Email: mokhtari@zums.ac.ir

Background and Objectives: In recent years, premarital programs are considered to be important in order to promote the quality of married lives in our country. The aim of this study was to determine the pre-marital educational needs of couples referring to premarital education center of Zanjan.

Materials and Methods: In a cross-sectional study, a self-administered questionnaire was used to collect data from 424 participants in pre-marriage counseling centers in zanjan, 2010. The questionnaire included demographic section and educational needs section that measured different subject of reproductive health, spousal relationships and Islamic rules and rights. Descriptive statistics, ANOVA and Kroschal Valiswere used for analyzing the data.

Results: The need to education in all areas was higher than average in both groups. Comparing the scores showed no significant difference between males and females. The most important need in both groups was concerning the reproductive health.

Conclusion: Regarding high education requirements in couples, it is necessary to modify the educational curriculums according to couples needs.

Key words: *educational need, premarital counseling, couples*

Please cite this article as follows:

Mokhtari Zanjani P, Shiri Gheidari P, Mazloomzadeh S, Zaheri F. Roohani M. Educational Needs in Premarital Counseling: Viewpoints of Couples Referring to Health Care Centers in Zanjan. Nursing and Midwifery Care Journal (NMCJ); 2012-2013: 2(2): 57-64.
